ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administrajca: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 maja 1927

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 10 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu* **ROK 6**

O rewizję cen spirytusu.

Już kilkakrotnie organizacje przemysłowe, organy doradcze oraz Komitet Doradczy przy Województwie w Poznaniu, zwracali się do pana Ministra Skarbu i Ministra P. i H. z postulatami zmienienia stosowanej polityki przez Monopol Spirytusowy, który nie licząc się wcale z potrzebami życia gospodarczego, szczególnie gałęzi przemysłowych uzależnionych bezpośrednio od spirytusu, podnosi stale ceny, co w najgorszy sposób odbija się na krajowej produkcji tych fabrykatów chemicznych, które przy fabrykacji potrzebują większe ilości spirytusu.

Następstwa ostatniej podwyżki spirytusu są wprost fatalne dla życia gospodarczego, gdyż spowodowały zmniejszenie się do 30% produkcji krajowych wytwórni tych wszystkich preparatów, do fabrykacji których używa się spirytusu powyżej 5% ogółu składników i to mimo znacznego ożywienia się wewnętrznej konsumpcji tychże środków.

W pierwszym rzędzie dotknięte są tutaj tego rodzaju fabrykaty, jak: środki lecznicze, dezynfekcyjne, perfumy, wody pachnące, kosmetyki, eter siarkowy oraz cały szereg innych, których produkcja coraz więcej się zmniejsza, ustępując miejsca w coraz większej mierze konsumowanym fabrykatom zagranicznego pochodzenia, głównie francuskim i niemieckim, które są tańsze, przytem dostarczane na lepszych warunkach (długi kredyt) i lepiej reklamowane. Przyczyna tego tkwi w tem, że szczególnie niemieckie fabrykaty otrzymują bardzo tani spirytus do fabrykacji wskutek bardzo liberalnej polityki cen Monopolu Spirytusowego w Niemczech, zdążającego wszelkimi środkami do popierania rozwoju tamtejszej wytwórczości chemicznej.

Jakkolwiek twierdzenie nasze o zwiększonym przywozie fabrykatów zagranicznych zdawaćby się mogło wątpliwem, gdyż na ogół w porównaniu do roku 1924/25 dowóz fabrykatów chemicznych do Polski zmalał, to jednakże pozbędziemy się wątpliwości, jeżeli weźmiemy pod uwagę rozwój w latach 23/24 naszego przemysłu chemicznego, szczególnie perfumeryjnego, kosmetyków i środków leczniczych, którego zdolność produkcyjna obecnie podołać mogłaby w zupełności zapotrzebowaniu krajowemu, a nawet jest w możności eksportować, co niejednokrotnie ma miejsce.

Pozatem należy zwrócić uwagę na to, że cyfry podawane przez Główny Urząd Statystyczny, a dotyczące przywozu szczególnie z Niemiec, są w możności dać kompletnego obrazu przywozu, albowiem nie obejmują cyfr importu z Gdańska, na terytorjum którego pootwierały swoje oddziały fabryczne wszystkie niemieckie większe fabryki perfum i kosmetyków, jak: Johann Maria Farina Köln, Dr. M. Albersheim Frankfurt, Junger i Gebhardt Akt. Ges. Berlin, Gustav Lohse Berlin, Ferdinand Mühlens Köln, Mousson & Co. Frankfurt, F. Wolf & Sohn Karlsruhe, które to na terytorjum Gdańska rozwijają specjalnie produkcję na rynek Polski, posługując się przytem dumphingiem kredytowym oraz innemi premjami eksportowemi, stosowanemi tak przez Rząd Niemiecki, jak również i poszczególne fabryki z własnych zasobów, w celu zdobycie rynku polskiego i przeszkodzenia rozwojowi tutejszego przemysłu. Pozatem należy podnieść ten fakt, że z powodu kolosalnej różnicy cen fabrykatów chemicznych w Niemczech i Polsce, są one przywożone wprost z Niemiec drogą nielegalną, bez cła via Górny Śląsk i Gdańsk, w których to miejscach ścisła kontrola celna jest bardzo trudną do przeprowadzenia.

Przy fabrykatach, gdzie procent wartości użytego spirytusu do produktu w stosunku do całej wartości fabrykatów nie jest wielki i n. p. jak przy mydłach wynosi od 5—10%, to w tych wypadkach różnicę wartości spirytusu, która w Niemczech jest o 50% niższa, równoważy cło ochronne. Tem się też tłomaczy możliwa egzystencja fabrykacji mydeł w obecnej jeszcze dobie t. j. po wprowadzeniu podwyżki. W wypadkach jednakże, gdzie procent wartości tego spirytusu do wartości całego fabrykatu wzrasta, cło obecne okazuje się niewystarczające i prowadzi do zahamowania rozwoju polskich placówek chemicznych, a niejednym wprost uniemożliwia egzystencję.

Fiskalizm ostatniej podwyżki ceny na spirytus dla celów przemysłowych uskuteczniony przez Monopol był za daleko posunięty, jakkolwiek spowodował bardzo znaczne zasilenie kasy skarbowej, gdyż wpływy z Monopolu w ostatnim czasie przekroczyły o przeszło 30% sumę preliminowaną, odbiło się to jednakże jednostronnie na przemyśle chemicznym, który odnośnie tej produkcji, która jest uzależniona od Monopolu Spirytusowego jest w sytuacji wprost bez wyjścia.

Sądzić więc należy, że skarb państwa niewiele zyskał wskutek nadwyżki budżetowej Monopolu Spirytusowego, gdyż niewątpliwie więcej poszkodowanym będzie w dziedzinie podatku, które mogłyby być zapłacone przez normalnie pracujące placówki przemysłowe, tak samo bilans handlowy byłyby się niewątpliwie korzystniej do naszego państwa kształtował.

Dla charakterystyki przedstawiamy ilustrację dla fabrykatu, w którym wartość procentowa spirytusu używanego do fabrykacji jest bardzo duża, a mianowicie dla eteru siarkowego, kolodjum i chloroformu, stąd będzie można zorjentować się, jak dalece podwyżka cen spirytusu, która w tym wypadku wyniosła przeszło 100% w porównaniu z ceną obowiązującą w r. 1926 wpłynęła na zdolność fabrykacji, oraz w jakiem położeniu postawiła przedsiębiorstwa, które fabrykacje tych środków prowadzą. Po przeprowadzonej w Polsce podwyżce cen zachodzi następujący stosunek między cenami spirytusu do wyrobu eteru siarkowego, chloroformu kolodjum w Niemczech, a u nas w kraju. Niemiecki monopol oddaje wedle oficjalnego cennika spirytusu do tychże celów techniczno - przemysłowych po 30 Mk. za 100% spirytus, co przy kursie 2,15 wynosi 64,50 zł, podczas gdy w Polsce kosztuje spirytus do tychże celów 150 zł za 100% czyli o 133% więcej. Jeżeli więc zanalizujemy ten stosunek bliżej przykładowo na takiej produkcji, jak eter siarkowy, to kalkulacja porównawcza da następujący obraz. Przyjmując, że na 100 kg eteru zużywa się 190 l spirytusu, musimy twierdzić, że koszt tego zasadniczego surowca wynosi na 100 kg eteru dla niemieckiego przemysłowca 122,55 zł, podczas gdy dla polskiego wynosi on 285 zł czyli o 162,95 zł więcej. Różnica ta jest tak znaczna, że nawet nie równoważy jej polskie cło ochronne, które wynosi tylko 150 zł za 100 kg eteru. Musimy atoli przyjąć pod uwagę, że przeznaczeniem cła ochronnego nie było w tym wypadku wyrównanie różnicy ceny surowca, lecz wyłącznie zrównoważenie zdolności konkurencyjnej dla polskich producentów, którzy chociażby z powodu znacznie mniejszych obrotów produkcyjnych znajdują się w zakresie kalkulacji w położeniu bez porównania gorszem, aniżeli producenci niemieccy. Oprócz tego należy podkreślić, że podobnie jak w stosunku do innych artykułów, tak i w zakresie produktów chemicznych, cło ochronne bez względu na jego wysokość w odniesieniu do niemieckiej konkurencji częstokroć zawodzi, ponieważ towary pochodzenia niemieckiego przenikają obficie do Polski przez Gdańsk i G. Śląsk w sposób nielegalny.

W powyższem przykładowem porównaniu oparliśmy się wyłącznie na oficjalnym cenniku monopolu niemieckiego, który stosuje szeroką politykę indywidualizowania cen na spirytus oddawany do wyrobu produktów chemicznych, z czego szczególnie korzystają wszelkie produkty Wielkiego Przemysłu Chemicznego, oraz środki lecznicze, mniej zaś kos-

metyki, a nie prowadzi tak rygorystycznej polityki cen, jak nasz Monopol, zabijając zdolność produkcji i ułatwiając drogę importowi.

Według ustawy o „Monopolu Spirytusowym" z dnia 31 lipca 1924 nie wynika absolutnie, ażeby monopol spirytusowy najniższą cenę spirytusu opierał na cenie kosztów własnych, koszta te nie mogą być podstawą polityki cen monopolu, a zarazem podstawą dla sądzenia i wartościowania produkcji polskiej opartej o surowiec — spirytus. O ile gospodarka monopolu ma sprzyjać rozwojowi produkcji wewnątrz kraju, o ile ma dążyć do zwiększenia konsumpcji tegoż spirytusu na rynku wewnętrznym i to nie w stanie surowym tylko w stanie przerobionym, musi prowadzić do dalekiego zróżniczkowania cen, nie biorąc za podstawę absolutnie kosztów własnych i zastosować dla pewnych dziedzin przemysłu, których rozwój jest związany z polską racją gospodarczą niższych cen niż wynoszą koszta własne.

Będzie to w każdym bądź razie więcej racjonalne i więcej pożyteczne, aniżeli wywożenie spirytusu zagranicę ze stratami, które później pokrywa się na rynku wewnętrznym.

Wobec więc powyższego uważamy, że ponieważ obecna polityka cen spirytusu prowadzona przez Monopol Spirytusowy uniemożliwia rozwój niektórych gałęzi przemysłu chemicznego — korzystającego ze spirytusu jako surowca, oraz doprowadza do zaniku produkcji tych fabrykatów chemicznych, których fabrykacja w kraju jest niezbędna tak ze względu na obronę kraju na wypadek wojny, jak również ze względu na bilans handlowy oraz dla pracy całego szeregu obywateli, należy zrewidować obecną politykę cen prowadzoną przez Monopol Spirytusowy i opracować nowe zasady tejże polityki, któreby uwzględniały postulaty przedstawione powyżej. Czas ku temu największy, o ile nie chcemy być świadkami katastrofy tego przemysłu, który tak silnie rozwijał się jeszcze niedawno temu.

Wł. Szczepański.

Wyjaśnienia do ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Okólnik Min. Skarbu Nr. 190, L. DPO.3926/III. zawarty w Nr. 12 Dz. Urzęd. Min. Skarbu z 20 kwietnia 1927 roku.

Po zebraniu poruszonych na zjazdach naczelników urzędów skarbowych wątpliwości, powstałych przy stosowaniu w praktyce przepisów ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) Ministerstwo ustala, co następuje:

Kupiec, prowadzący poza obrębem swego przedsiębiorstwa handel przenośny tymi samymi artykułami, co w stałym zakładzie, winien z reguły nabyć osobno świadectwo dla własnego zakładu handlowego, a osobno na handel przenośny (§ 96 rozp. wykon.).

Jeżeli kupiec, prowadzący sklep i posiadający nań stałe świadectwo handlowe, zamyka w dnie targowe swój sklep i z towarem wychodzi na rynek, — to w tej samej miejscowości, w której mieści się jego zakład handlowy, może on swój towar sprzedawać na rynku na podstawie świadectwa, nabytego dla sklepu, bez obowiązku wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego dla sprzedaży na rynku.

Do art. 3 p. 15.

Pod pojęciem eksportu należy rozumieć fakt wywozu towaru zagranicę, a więc tranzakcję, która zasadniczo podlega podatkowi od obrotu.

Nie mogą być więc zwolnione od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych takie przedsiębiorstwa, które produkują, względnie skupują towary choćby wyłącznie na eksport, albowiem p. 15 art. 3 ustawy zwalnia od podatku przemysłowego nie przedsiębiorstwa eksportujące, lecz wyłącznie tranzakcje eksportowe.

Nadto poza dowodem z ksiąg handlowych każda tranzakcja eksportowa winna być udowodniona deklaracją celną (§ 9 rozp. wykon.), której płatnik dla wszystkich, w ciągu roku dokonać się mających tranzakcyj, nie jest w stanie okazać w dniu 1 stycznia roku podatkowego, to znaczy w dniu, w którym wedle brzmienia art. 30 ustawy zaistniał u niego obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego dla będącej w ruchu jego fabryki względnie przedsiębiorstwa handlowego.

Ulgi, przewidziane w art. 3 p. 15 ustawy, należy stosować do obrotów przy eksporcie półfabrykatów i gotowych wyrobów, dokonywanych tak przez przedsiębiorstwa przemysłowe, jak i handlowe, a to niezależnie od tego, czy są eksportowane towary własnej, czy też cudzej produkcji; co się tyczy surowców, to ze zwolnienia od podatku przy eksporcie mogą wyłącznie korzystać surowce, wymienione w okólniku Nr. 157 L. DPO. 5550/III, względnie Nr. 186 L. DPO. 14406/III.

W razie wątpliwości, czy dany artykuł jest surowcem, czy też półfabrykatem, względnie gotowym wyrobem, należy pomocniczo posługiwać się określeniem, zawartem w punkcie 5 załącznika do art. 7 ustawy i § 26 rozp. wykon. i artykułów, wymienionych tamże, jako surowce, nie zwalniać przy eksporcie od podatku, względnie zwracać się do Ministerstwa o opinję.

Produkty gospodarstwa rolnego i leśnego, naprzykład jaja, miód pszczelny, bydło i trzoda, zboże i ziemiopłody w stanie naturalnym, to jest nieprzerobionym, nie korzystają przy eksporcie z uwolnienia od podatku.

Sklep, znajdujący się w jednym lokalu z zakładem przemysłowym, nie stanowi w myśl ostatniego ustępu art. 24 ustawy oddzielnego przedsiębiorstwa handlowego, a jest tylko częścią zakładu przemysłowego, przeto decydującą okolicznością przy stosowaniu ulg w myśl p. 5 art. 8 ustawy jest ogólna ilość osób, zatrudnionych tak przy produkcji, jak i przy sprzedaży, a więc, o ile takie przedsiębiorstwo zatrudnia tylko jednego właściciela, będzie wolne od obowiązku nabycia świadectwa przemysłowego; jeżeli zaś zatrudnione będą dwie osoby — właściciel i jeden członek rodziny, względnie jedna obca siła pomocnicza, albo też tylko dwóch współwłaścicieli, bez obcych sił pomocniczych, wówczas należy żądać tylko nabycia świadectwa przemysłowego. Wreszcie, o ile ilość zatrudnionych w przedsiębiorstwach osób, licząc w tem i właściciela, przekroczy normę, określoną w p. 5 art. 8 ustawy, powstanie również i obowiązek opłacania podatku od obrotu.

Przy zastosowaniu ulgi z p. 5 art. 8 ustawy, należy do osób, zatrudnionych w przedsiębiorstwie, doliczać i członków rodziny właściciela, pracujących w przedsiębiorstwie, chociażby i z pewnemi przerwami, naprzykład zatrudniona tylko w godzinach rannych przy sprzedaży pieczywa córka lub żona właściciela piekarni winna być wliczona do ogólnej ilości pracowników piekarni, aczkolwiek w godzinach popołudniowych nie będzie pracować w zakładzie.

W godzinę po zamknięciu Targu.

Targi zamknięte. O szóstej godzinie gwizd przeciągły syren, motorów itd. tłumom zebranym dały znak, że tegoroczne siódme Targi zakończyły się.

Oczywiście w tej chwili trudno wypowiedzieć ostateczne zdanie o wyniku pozytywnym Targów. To jedno pewne, że wystawcy są zadowoleni, szczególnie przemysł rolniczy, automobilowy, tekstylny, chemiczny, spożywczy, papierniczy, robiły bardzo poważne obroty, których zestawienie ścisłe wykaże ponownie istotną ważność i doniosłość Targów Po-

znańskich. Znamieniem Targów tegorocznych był szczególnie liczny zjazd tak z kraju jak i zagranicy. Były wycieczki z całej Polski, z zagranicy zaś stawili się Czesi, Turcy, Jugosłowianie, Rumuni, Niemcy, Austrjacy, Estończycy, Szwedzi, Duńczycy, Belgijczycy, Francuzi, Anglicy, Amerykanie, Japończycy itd. I zaznaczyć należy, że przybyli nietylko przedstawiciele dyplomatyczni i konsularni danych krajów, ale co najważniejsze, kupcy i przemysłowcy. Jak wielki był udział zagranicy, świadczy nietylko ruch na wystawie, ale wielojęzyczny rozgwar, który przez cały ten tydzień panował na Targach. Dzięki umiejętnej organizacji działu propagandowego i zagranicznego, na czele którego stoi p. Zaboklicka i p. Lipska, wszyscy ci goście z zagranicy czuli się zupełnie zadowoleni, bo znajdowali na wszystkie pytania wyczerpujące wyjaśnienia i odpowiedzi w swoim ojczystym języku, dzięki temu, że w dziale tym stało Dyrekcji wielu chętnych do pomocy.

A że krajowi w całej pełni czerpali z informacyj, których im udzielały z całą gotowością biura Dyrekcji, nie ulega żadnej wątpliwości, że moralny efekt Targów jest bezwzględny, a za moralnym — i materjalny.

Okólnik Związku Fabrykantów.

Z USTAW I ROZPORZĄDZEŃ.

1. **Zmiana ustawy o opłatach stemplowych.** Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca b. r. D. U. R. P. Nr. 31 dano pełnomocnictwo Ministerstwu Skarbu do zwalniania pod warunkiem wzajemności od opłat stemplowych zagranicznych papierów wartościowych.

2. **Rozporządzenie wykonawcze w sprawie opłat stemplowych.** Minister Skarbu rozporządzeniem z dnia 14 marca 1927 r. D. U. R. P. Nr. 31 wydał przepisy wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych D. U. R. P. Nr. 31, które reguluje sprawę opłat za poświadczenia, zwolnień przez Izbę Skarbową prowadzenia rejestru, o ile podatnik prowadzi specjalną kolumnę w swoich księgach do uwidocznienia opłat stemplowych, nadto zezwoleń na odroczenie płatności przez Izbę Skarbową opłat pojedyńczych, nieprzewyższających od 100 do 1000 zł.

3. **Przedłużenie terminu do regulowania obrotu pieniężnego, oraz obcemi walutami.** Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. D. U. R. P. Nr. 31 przedłużono prawo regulowania obrotu pieniężnego z zagranicą, oraz obrotu obcemi walutami **do dnia 31 marca 1929 r.**

4. **Zmiana opłat za czynności urzędów miar i wag.** Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 kwietnia 1927 r. D. U. R. P. Nr. 36 zmieniono częściowo rozporządzenie z dnia 25 kwietnia 1924 r. o opłatach za czynności urzędów miar i wag.

Projekt Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie ochrony rynku pracy. Prosimy P. T. Członków o podanie nam swoich uwag co do tego projektu, z którego najważniejsze przepisy poniżej podajemy:

a) w czasie trwania bezrobocia może zatrudniać pracodawca pracownika, **nie będącego obywatelem polskim, jedynie po uzyskaniu na to zezwolenia właściwej władzy wojewódzkiej.**

b) Rada Ministrów stwierdza stan bezrobocia i odpowiednio do wniosku Ministra Pracy i Opieki Społecznej poleca stosowanie przepisów niniejszych bądź to na całem terytorjum Państwa, bądź też w pewnych obszarach lub też w pewnych gałęziach pracy.

c) Ci pracodawcy, którzy zatrudniają pracowników cudzoziemskich w chwili wejścia w życie wspomnianych pod b) rozporządzeń Rady Ministrów, będą mogli nadal bez uzyskiwania zezwoleń specjalnych zatrudniać tych cudzoziemców.

d) Zezwolenia, wydawane będą na czas nie dłuższy, niż jeden rok, a w razie konieczności na czas dłuższy. Odmowy udzielenia zezwolenia władza nie jest obowiązana uzasadniać.

e) Każdy pracodawca, który uzyska zezwolenie na zatrudnienie pracownika cudzoziemskiego, obowiązany będzie w ciągu 14 dni od dnia jego zatrudnienia zawiadomić Województwo. W takim samym terminie winien pracodawca zawiadomić Urząd Wojewódzki w razie zaprzestania pracy przez cudzoziemskiego pracownika.

f) O ile pracodawca zatrudnia pracownika cudzoziemskiego już w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, obowiązany jest w ciągu dni 30 zawiadomić o tem Województwo.

g) Te przepisy nie mają zastosowania wobec tych pracodawców, którzy zatrudniają pracowników cudzoziemskich, przebywających stale w Polsce przynajmniej od 1 stycznia 1921 r.

Uwaga! Rozporządzenie to, które ma wejść w życie, zawiera również uzasadnienie projektu. Uzasadnienie to opiera się na tem założeniu, że w czasie bezrobocia koniecznem jest regulowanie rynku pracy przez zatrudnienie jak największej liczby polskich bezrobotnych. Dlatego Rząd chciałby kontrolować dopływ obcych sił roboczych. Aktualność uchwalenia tych przepisów związana jest z prowadzonemi obecnie rokowaniami polsko-niemieckiemi. Projekt niniejszy wzorowany jest na ustawie austrjackiej z dnia 19 grudnia 1925 r. o czasowem ograniczaniu zatrudniania zagranicznych robotników i pracowników.

Prosimy P. T. Członków o wydanie opinji co do tego projektu i to możliwie w najkrótszym czasie.

SPRAWY CELNE.

Ujednostajnienie odprawy celnej. Dzięki interwencji naszego Związku zostają rozstrzygnięcia taryfowe celem ujednostajnienia odprawy celnej — które dotychczas wysyłano do zapytującego urzędu, gdy inne ten sam towar odprawiały wedle odmiennych stawek celnych — podawane do wiadomości wszystkim urzędom celnym; mianowicie Ministerstwo Skarbu Departament Ceł wydaje od końca marca b. r. wszystkie orzeczenia w drukowanej broszurze, która wychodzi jeden raz miesięcznie i którą przesyła jako załącznik do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu. Broszurka ta posiada także ryciny i może być nabyta również przez prywatne firmy.

W sprawie waloryzacji ceł. Rząd przychyla się coraz bardziej do koncepcji w sprawie wprowadzenia waloryzacji ceł. Prawdopodobnie w najbliższym czasie sprawa posunie się naprzód.

Zmiany ceł wywozowych. Z dniem 9 kwietnia b. r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 marca b. r. D. U. R. P. Nr. 33 w sprawie taryfy celnej wywozowej. Zmiany są następujące:

Poz. tar. celnej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg
234	**Żużle i popioły:**	
	1. zawierające żelazo	2,—
	2. zawierające cynk lub ołów	10,—
	3. zawierające cynę	200,—
	4. zawierające miedź	60,—
	Uwaga: Żużle i popioły, wymienione w poz. 234 — za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	bez cła
235	Żelaziwo i stal stare: lane, kute, fragment, łom, szmelc, wióry również prasowane i proszek z wyjątkiem odpadków blachy białej	5,—
236	**Miedź**	
	1. w gąskach, sztabach lanych, katodach	150,—
	2. w postaci starego metalu i odpadków również miedź cementowana w proszku i brykietach	150,—

Uwaga: Miedź wymieniona w pozycji 236 za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu . . . . bez cła

238 **Nikiel i aluminjum**
1. w gąskach, sztabach lanych, katodach, sześcianach i kulach . . . . 100,—
2. w postaci starych metali i odpadków . . . . 100,—
Uwaga: Nikiel i aluminjum, wymienione w poz. 238 za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu . . . . 10,—

239 **Spiż,** bronz fosforowy, mosiądz, tombak, argentyn (nowe srebro), brytania:
1. w gąskach, sztabach lanych . . . 100,—
2. w postaci starych metali i odpadków . . . . 100,—
Uwaga: Spiż, bronz fosforowy, mosiądz, tombak, argentyn (nowe srebro), brytania, wymienione w poz. 239 za pozwoleniem Min. Skarbu . . . . 10,—

240 **Cyna**
1. w gąskach, blokach . . . . . . 500,—
2. w postaci starego metalu i odpadków . . . . 500,—

241 **Ołów** w postaci starego metalu i odpadków . . . . 50,—
Uwaga: Ołów, wymieniony w pozycji 241 za pozwoleniem Min. Skarbu . . bez cła

Od towarów, wymienionych w poz. 236 p. 1, 238 p. 1, 240 p. 1, nadanych na obszarze celnym Rzeczypospolitej Polskiej do wywozu zagranicę koleją, statkiem lub pocztą, najpóźniej w dniu 8. 4. r. b., cło wywozowe nie będzie pobierane do dnia 19. 4. r. b. włącznie.

Sprawy celne oraz reglamentacja handlu zewn. w Państw. Zagr. Anglja. Zmiany w reglamentacji przywozu bekonów. Na mocy rozporządzenia z dn. 20 sierpnia 1926 r. bekony i szynki, przywożone do Anglji jak również ich opakowania musiały być zaopatrywane w etykiety stwierdzające sposób przyrządzenia towaru, w zgodny z przepisami władz angielskich, nazwę fabryki, w której przyrządzenie zostało przeprowadzone, oraz nazwę miejscowości i kraju, gdzie dana fabryka się znajduje.

W wyniku pertraktacyj, przeprowadzonych przez rząd angielski z Holandją, Szwecją i Danją, wydane zostało w dniu 10 lutego 1927 nowe rozporządzenie, na mocy którego, począwszy od 1 kwietnia 1927 r„ szynki i bekony mogą być przywożone do Wielkiej Brytanji ze Szwecji, Danji i Holandji bez zaopatrywania każdej sztuki wyżej wspomnianą etykietą, natomiast na każdej sztuce winien się znajdować znak urzędowy, ustalony rozporządzeniem kraju eksportującego i zatwierdzony przez angielskie Ministerstwo Rolnictwa i Rybołówstwa. Znak taki musi zawierać numer rejestracyjny i nazwę fabryki, w której towar został przyrządzony i rząd kraju eksportującego musi się zobowiązać formalnie, że znak ten będzie umieszczany tylko na bekonach i szynkach, przygotowanych w sposób przewidziany według przepisów angielskich w 1926 r. w fabryce, pozostającej pod stałym nadzorem inspektora weterynaryjnego względnie innego odpowiedzialnego urzędnika państwowego.

Rząd angielski zastrzegł sobie prawo cofnięcia w każdym czasie powyższego uprawnienia.

Uchylenie zwrotu cła przy wywozie karbidu, azotniaku oraz azotanu amonu. Z dniem 21 kwietnia r. b. rozporządzeniem Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 maja 1927 r.) (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 338) uchylone zostało rozporządzenie z dnia 24. IX. 1926 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie karbidu, azotniaku oraz azotanu amonu.

INFORMACJE.

Zniwelowanie ustawy o Państwowym monopolu Spirytusowym. W Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289 zostało ogłoszone rozporządzenie (z mocą ustawy) Prezydenta Rzeczypospolitej o monopolu spirytusowym z dn. 26 marca roku bież., wchodzące w życie, prócz nielicznych wyjątków (p. art. 97), z dniem 6 kwietnia r. b. i pozbawiający mocy obowiązującej ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym wraz z jej późniejszemi zmianami w brzemieniu, ogłoszonem w załączniku do rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 17 września 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 720) z zachowaniem jednak mocy obowiązującej rozporządzeń wykonawczych, nie uchylonych dotychczas, a nie będących w sprzeczności z nowem rozporządzeniem Prezydenta. Rozporządzenie to nie wprowadza zasadniczych zmian do ustroju Państwowego Monopolu Spirytusowego, zachowując całkowicie dotychczasowy jego charakter, ściślej tylko formułuje i rozszerza niektóre jego prerogatywy w myśl doświadczeń, nabytych w okresie dwuletniego z górą istnienia Monopolu.

Ulgi celne przy przywozie elektrod. Od dnia 21 kwietnia do dnia 30 września 1927 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu, oraz Rolnictwa z dnia 31 marca 1927 r. (D. U. R. P. Nr. 37, poz. 331), przy przywozie elektrod z węgla, niewyrabianych w kraju, do wyrobu karbidu, azotniaku i żelazo-krzemu (ferrosilicium), może być stosowane na podstawie pozwoleń Ministerstwa Skarbu cło ulgowe, wynoszące 10 proc cła normalnego.

Pertraktacje handlowe z Niemcami. Pertraktacje handlowe z Niemcami natrafiają nadal na trudności. Rząd niemiecki nie chce narazie nawiązać pertraktacyj, sądząc, że międzynarodowa konferencja gospodarcza w Genewie załatwi zasadniczo poszczególne zagadnienia, jak sprawę osiedlenia, polityki celnej, która zmusi nasze państwo do rewizji dotychczasowej polityki. W szczególności opór wychodzi ze strony agrarjuszy niemieckich, którzy nie chcą dopuścić dowozu bydła i świń do Niemiec. Z drugiej strony przeciwstawia się pertraktacjom ciężki przemysł żelazny niemiecki i przemysł węglowy.

Fuzja Banku Handlowego z Bankiem Zjednoczonych Ziem Polskich. W ostatnich czasach nastąpiło sfuzjowanie Banku Handlowego z Bankiem Zjednoczonych Ziem Polskich. Do Banku Handlowego przystąpiły Banco Commerziale Italiana, Banque de Bruxelles, Nieder-Oester. Eskont Gesellschaft i grupa Harymana, wszystkie razem z udziałem wynoszącym 36 proc. kapitału.

Bank Szwajcarski. W Warszawie zostaje utworzony Bank Szwajcarski z kapitałem dwa i pół miljona złotych dla prowadzenia krótkoterminowych operacyj kredytowych, oraz dla emisji listów zastawnych, które to ostatnie listy mają być plasowane w Szwajcarji.

Zagranica interesuje się akcjami przemysłowemi polskiemi. W ostatnich czasach wykupywano akcje przedsiębiorstw przemysłowych. W szczególności występuje tutaj tendencja zakupna ze strony kapitału belgijskiego i niemieckiego.

KSIĄŻKI WYSZŁE Z DRUKU.

Na pułkach księgarskich ukazała się książka p. **Stanisława Punickiego p. t. „Jak poznać fałszywe dolary"**, wydawnictwo M. Arcta w Warszawie, cena złotych 1,60.

Wiadomem jest jak wielką trudność sprawiało tak instytucjom bankowym jak również poszczególnym jednostkom, rozpoznanie dolarów, których jest tak wielka ilość najrozmaitszych seryj, a pozatem które zostały szczególnie w czasie dewaluacji we wszystkich prawie krajach bardzo umiejętnie podrabiane.

Książka p. Stanisława Punickiego zaspokoi więc bardzo palącą potrzebę odczuwaną przez całe społeczeństwo polskie, a niewątpliwie również stanie się

wzorem dla zagranicy, która dotychczas tak skrupulatnie, przejrzyście i jasno opracowanego dzieła w tej sprawie nie posiada.

Książka powyższa zaopatrzona jest przedmową prezesa Polsko-Amerykańskiej Izby Handlowo-Przemysłowej w Polsce p. L. Kotnowskiego, oraz prezesa Rady Giełdowej Giełdy Pieniężnej w Poznaniu, dr. Pernaczyńskiego. Opracowanie książki jest nadzwyczaj sumienne, zawiera ona spis wszystkich typów zasadniczych znaków pieniężnych dolarowych z równoczesnem podaniem cech charakterystycznych i znaków kontrolnych. Autor szczegółowo omawia najczęściej spotykane falsyfikaty, podając ich fotografje obok fotografji prawdziwych banknotych dolarowych, książka pozatem zaopatrzona jest w tabele wszystkich emisyj dolarowych Stanów Zjednoczonych z oznaczeniem, które z nich podlegały podrobieniu. Książka wydana jest bardzo starannie, zaopatrzona w 22 fotografje banknotów. Sądzić przytem należy, że znajdzie się ona w ręku każdego człowieka, który ma do czynienia z walutą zagraniczną.

Reforma podatku dochodowego. Radzie finansowej przedłożono ze strony Ministerstwa Skarbu projekt nowej ustawy o podatku dochodowym. Wedle tego projektu ustawa o podatku dochodowym ma się oprzeć na systemie francuskim. W szczególności przewidziane jest rozszerzenie obowiązku podatkowego także na te koła ludności, które dotychczas były uprzywilejowane, jak n. p. na rolnictwo poniżej 15 ha.

Rewaloryzacja złotego. Wedle otrzymanych informacyj, wszelkie pomysły o rewaloryzację złotego zostały ostatecznie odłożone, conajmniej do czasu po zbiorach.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1927.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor W. Szczepański.